

Kazalo vsebine

Aktualno pri projektu DanubeSediment.....	1
Novice z zadnjih dogodkov.....	1
Priporočila za spremljanje stanja sedimentov.....	2
Prvi rezultati ravnovesja sedimentov vzdolž donave.....	2
Razprava o obremenitvah ter pritiskih, ki vplivajo na sedimente.....	3
Vključevanje deležnikov.....	3
Zanimive povezave.....	4

AKTUALNO PRI PROJEKTU DANUBESEDIMENT

Od začetka leta 2018 so bili projektni partnerji projekta DanubeSediment zelo zaposleni s pripravo prvih tehničnih poročil, pri čemer se je v proces aktivno vključevalo vse zainteresirane deležnike. Osnutek Poročila o spremljanju stanja sedimentov je bil predstavljen skupini strokovnjakov na [delavnici za spremljanje stanja sedimentov](#) aprila v Budimpešti.

Da bi ugotovili, kje je prekinjen tok plavin na reki Donavi, projektni partnerji trenutno izračunavajo ravnovesje sedimentov. Zbrali so veliko količino podatkov o lebdečih in vrinjenih plavinah ter zgodovinske podatke o morfologiji reke Donave. Več informacij najdete na [Ravnovesje sedimentov](#).

Poleg raziskovanja sprememb v ravnovesju sedimentov želimo razumeti razloge, ki privedejo do teh sprememb, zato smo zbrali podatke o obremenitvah in pritiskih, ki povzročajo prekinitev toka sedimentov na reki Donavi in njenih pritokih. Po izvedeni analizi vplivov, ki ga ima prekinjen tok sedimentov na reko, bodo projektni partnerji ovrednotili tudi omilitvene ukrepe, ki izhajajo iz dobrih praks. Več informacij najdete na [Vplivi in Ukrepi](#).

Eden od ciljev projekta DanubeSediment je, da so projektni rezultati, kot npr. ravnovesje sedimenta reke Donave in priporočila za ukrepe, razumljivi in uporabni za nosilce odločanja kot izvršitelje politik. Več najdete [tukaj](#).

NOVICE Z ZADNJIH DOGODKOV

- ["Nova merilna mesta in boljše sodelovanje so glavna sporočila iz delavnic, ki so bile organizirane za zainteresirane deležnike"](#)
- ["Ozaveščanje o transportu sedimentov – Dan Donave 2018"](#)

- [“Podatki se sestavljajo v sliko” \(sestanek projektnih partnerjev, Dunaj, 5.-6. junij, 2018\)](#)
- [“Železna vrata – pomemben kraj za tri projekte s programa Podonavje” \(Medsektorska konferenca, Kladovo, 29.-30. maj, 2018\)](#)
- [“Dobre prakse in priporočila za spremljanje stanja sedimentov” \(Delavnica za strokovnjake, ki se ukvarjajo s spremljanjem stanja sedimentov, Budimpešta, 18. april 2018\)](#)
- [“Prispevek projekta k konceptu upravljanja s sedimenti” \(sestanek projektnih partnerjev, Sofija, 1. marec, 2018\)](#)

Najnovejše informacije, novice in fotografije lahko najdete na [spletni strani](#) projekta DanubeSediment.

PRIPOROČILA ZA SPREMLJANJE STANJA SEDIMENTOV

V sklopu projekta DanubeSediment se zaključuje poročilo o “spremljanju stanja sedimentov”. Prvi rezultati poročila so bili predstavljeni na delavnici ki je bila organizirana aprila 2018 v Budimpešti za strokovnjake, ki se ukvarjajo s spremljanjem stanja sedimentov.

Delavnico je organiziral vodilni partner projekta (BME), ki je hkrati odgovoren za aktivnosti v delovnem sklopu 3. Na delavnici so bila predstavljena priporočila za nova merilna mesta in izražena

potreba po široki mreži merilnih mest za spremljanje stanja sedimentov na reki Donavi. Udeleženci so razpravljali o najboljših praksah, ki se nanašajo na metode merjenja stanja tako lebdečih kot rinjenih plavin. Več informacij, slik in predstavitev lahko najdete [tukaj](#).

BME je zbral veliko količino podatkov, jih ovrednotil ter predstavil prve rezultate povprečne letne količine lebdečih plavin, ki zajema 30-letno obdobje. Rezultati so pokazali nekaj podatkovnih odstopanj na določenih lokacijah na reki Donavi. Ta odstopanja bo treba analizirati in uskladiti znotraj projektnega konzorcija. Rezultate je mogoče pričakovati v naslednjih nekaj mesecih.

PRVI REZULTATI RAVNOVESJA SEDIMENTOV VZDOLŽ DONAVE

Pri izračunu bilance sedimentov reke Donave je potrebno podatke o količini lebdečih plavin dopolnjevati s podatki o morfološki značilnosti rečnega kanala. Na primer, zelo pomembne so informacije o minimalnih globinah plovnih poti, o količini plavin, ki so izkopani in premaknjeni na rob struge, ter podatki o sestavi plavin ter dna struge. Da bi videli, kako se je Donava spreminjala skozi čas, so bili zbrani podatki o sedimentih za tri različna časovna obdobja: 1920–1970, 1971–1990 in 1991–2016. To nam pomaga razumeti, v katerih časovnih obdobjih je prišlo do erozije in v katerih do usedanja sedimenta. V okviru analize bilance sedimenta bo v sklopu projekta DanubeSediment izvedena analiza, kako se lahko

Delavnica za spremljanje stanja sedimentov v Budimpešti (Barbara Keri, BME)

različne stopnje preoblikovanja rečne struge, npr. izgradnja velikih pregrad na Donavi, sledi v zbranih podatkih o stanju sedimentov. Analiza bilance sedimentov bo izdelana na treh morfološko različnih delih reke: zgornji, srednji in spodnji tok Donave, ter na njenih največjih pritokih. Za odseke rek, kjer bo dovolj razpoložljivih podatkov, se bo izdelalo analize manjšega obsega.

Spremembe, kot so regulacije struge, prekinjene povezave do stranskih rokavov, oženje in krajšanje struge ter spremembe v padcih nivelete struge, lahko močno vplivajo na režim sedimenta. Ker je veliko teh sprememb potekalo pred več kot sto leti, se z namenom, da bi dobili sliko o teh spremembah, kjer je na voljo, morfološki razvoj reke primerja s podatki iz konca 19. stoletja, ki se nahajajo v zgodovinskih zemljevidih.

Do zdaj se je o predhodnih rezultatih, ki prikazujejo zbrane podatke, razpravljalo samo znotraj konzorcija partnerjev. Prve rezultate o bilanci sedimentov na Donavi se pričakuje konec leta.

RAZPRAVA O OBREMENITVAH TER PRITISKIH, KI VPLIVAJO NA SEDIMENTE

V preteklem polletju so bili v sklopu projekta DanubeSediment zbrani podatki o porazdelitvi obremenitev, ki vplivajo na transport sedimentov. Zbiranje podatkov je potekalo v vseh nacionalnih sektorjih in na 19-ih glavnih pritokih, ki so bili izbrani v okviru projekta. Več informacij o procesu zbiranja podatkov lahko najdete v [prejšnji izdaji novic](#).

V sklopu projekta je bila izdelana analiza zbranih podatkov in trenutno je poročilo o obremenitvah, ki vplivajo na transport sedimentov, v zaključni fazi ter bo v prihodnosti tudi objavljeno. Poročilo torej kaže, da so obremenitve, ki lahko povzročijo spremembe režima sedimenta, prisotne na celotnem povodju. Projektni partnerji so prepoznali naslednje obremenitve, ki pomembno vplivajo na režim sedimenta v Donavi: plovba, zaščita pred poplavami hidroenergija. Poleg teh treh je bila oskrba z vodo dodatno prepoznana na 19ih glavnih pritokih Donave kot obremenitev, ki pomembno vpliva na režim sedimenta v Donavi.

Poleg obremenitev so projektni partnerji zbrali informacije o pritiskih, ki jih povzročajo. Prepoznani pritiski so npr. vzdolžna prekinitev povezave struge, kot so jezovi, pregrade in zapornice, ter bočne prekinitve povezave struge, kot so nasipi. Ti pritiski so vizualizirani s pomočjo kart, ki prikazujejo njihovo razporeditev na reki Donavi in njenih pritokih.

Ko bodo poznani vplivi prekinitve transporta sedimentov na reko Donavo, bodo projektni partnerji ocenili ukrepe, ki naslavlja te pritiske. Za podporo priporočilom, ki bodo del rezultatov projekta, bodo ocenili vpliv teh ukrepov na rečni ekosistem z oceno tveganja za izbrane pilotne regije. Ocena tveganja se trenutno načrtuje in se bo kmalu začela izvajati.

Z namenom, da bi deležnikom omogočili sodelovanje pri ocenjevanju rezultatov, povezanih obremenitvami, pritiski in vplivi, bo decembra 2018 v Bukarešti organizirana "Delavnica za upravljanje s sedimentom". Datum in kraj dogodka bosta sporočena v bližnji prihodnosti.

VKLJUČEVANJE DELEŽNIKOV

Eden izmed pomembnih ciljev projekta je tudi vključevanje zainteresiranih deležnikov v pripravo ter desiminacijo glavnih rezultatov projekta – Smernice za upravljanje s sedimentom na Donavi (DSMG) in Priročnik za upravljanje s sedimenti za deležnike (SMS). Pomemben

korak za doseg tega cilja je bila organizacija nacionalnih delavnic za deležnike v vseh državah, od koder prihajajo partnerji projekta DanubeSediment. Delavnice na Hrvaškem, v Nemčiji, na Madžarskem in v Srbiji so bile organizirane v letu 2017 ter v Avstriji, Bolgariji, Romuniji, Sloveniji in na Slovaškem v prvi polovici leta 2018.

Na delavnicah je sodelovalo preko 350 deležnikov iz različnih ciljnih skupin, npr. predstavniki upravljavcev voda, raziskovalcev, hidroenergetikov, upravljavcev plovnih poti, varstva pred poplavami ter varstva narave. Deležniki so imeli priložnost prispevati poglede s svojega strokovnega področja dela, razpravljati o svojih izkušnjah pri upravljanju s sedimenti, izmenjevati mnenja o prednostnih nalogah upravljanja sedimenta in izraziti pričakovanja glede glavnih projektnih rezultatov. Povzetke z delavnic lahko najdete na [spletni strani](#) projekta, fotografije pa v [galeriji](#).

Poleg vključevanja strokovnjakov je projekt izvajal aktivnosti tudi na področju ozaveščanja javnosti o potrebi po upravljanju s sedimentom v povodju Donave. Vsi projektni partnerji so junija letos sodelovali na dogodkih, ki so bili organizirani v sklopu Dneva Donave. Naši partnerji so organizirali številne različne prireditve za vse generacije, na primer stojnice z informacijami o sedimentu, delavnice za strokovnjake in strokovne ekskurzije po Donavi. Povzetke in fotografije najdete [tukaj](#). Aktivnosti po posameznih državah so na voljo [tukaj](#).

Strokovna ekskurzija po poplavnih ravninah Donave, Neuburg, Germany
(Hanna Skiba, LfU)

"Sporočila za plavine" v Beogradu, Srbija
(Ljiljana Marjanovic, Jaroslav Cemi Water Institute)

ZANIMIVE POVEZAVE

- Facebook: Glasujte za svoje najljubše fotografije projekta v letošnjem letu [DTP foto natečaj!](#)
- [Letak](#) projekta DanubeSediment v angleškem, nemškem in romunskem jeziku.
- ["Novice z Donave" Članek](#) o projektu DanubeSediment (str. 8-13)
- Preberite [nacionalne izdaje](#) glasil projekta DanubeSediment

PRIPRAVILO:

Bavarian Environment Agency (LfU)
86179 Augsburg, Germany, www.lfu.bayern.de

s podporo projektnih partnerjev projekta DanubeSediment.

Za vprašanja ali komentarje nam pošljite e-mail: danubesediment@lfu.bayern.de